

Zapodiplzani se dopisi ne tiskaju.
Pripisana se, pisma tiskaju po 5
adv. svaki redak. Oglas i od Š ra-
dakat stope 60 kč; ili sa svaki redak
tako je 60 kč; ili u slučaju optovanja
za pogodbu se upravom. Novi se
iliju postarško ne uputnicom (as-
segno postalo) na administraciju
"Naša Sloga". Ime, prosime i na-
bilje poštui valja točno označiti.

Kom list nedostaje na vremenu,
zeka to jovi odpravniku u otvo-
renu pismo, za koje se ne plaća
postarško, ako se išava napisle:
"Roklazacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a ne sloga sve pekvar". Nog. Pos.

GOVOR

zastupnika prof. Vjekoslava Spinčića,
što ga je govorio u sjednici carinskoga
večera dne 26. junara 1893, prilikom razprave
u središnjoj upravi ministarstva za bogoslovje
i nastavu.

(Konac).

Tako je i sa slovenskim školama u
gradu Gorici.

Nekoliko hiljada Slovencima su mal da
ne 1000 djece za školu može već nekoliko
godina sa ustanavljanju slovenskih škola,
ali sve njihove molbenosti bivaju odbijene.
U prvom redu protivi se ustanavljanju slo-
venskih škola goričko občinsko zastupstvo
i gorički magistrat, koji, kakav postoji, i
občinsko zastupstvo, kakovo postoji, po-
stalo je samo pomoćno o. kr. vlasto (Čujte! Čujte! od sumišljenika); to občinsko za-
stupstvo i gradski magistrat, s načelnikom na
čelu, nisu ništa drugo, nego diete o.
kr. vlasto (Zastupnik grof Alfred Coronini: I to irredentistično diete!)

Najnovije, što se jo zbilo, to je mi-
nistarski nalog na najwestništvo; ali čini
se, da ova nije s tim zadovoljivo — to ne
proizlazi samo iz postupka nego i iz sluz-
benih i poluslužbenih novina. Naime, najwest-
ništvo dakle, jer je ministarskim nalogom
na to obvezano, nalaže kategorično občins-
kom zastupstvu putem načelnika, da rieči
poticje za slovensku školu najdajte do 7.
siječnja t. g., a mili načelnik sazvijo občinsko
zastupstvo za 17. o. mj. (Smieh u
kući), i pri tom opaža, da ju on već javio
u sjednici, da ne ide tako brzo, kako
to gospoda tamu goriće — i to poslije
nekoliko godina! On preporuči, da se stvar
preda školskom odboru! Dvie, tri godine
dakle, pošto je molba učinjena bila, pre-
daje se školskom odboru!

Takovo preziranje može podnašati
samu majku — ako mi je dozvoljeno iz-
raziti se tako — od svoga sina, najwest-
ništvo od občinsko zastupstvu i grad-
skoga magistrata.

Moram još opaziti, da su podpisi zadnje
poticje za ustanavljanje slovenskih škola
u Gorici bili ovjerovljeni po bilježniku, da
je se pri tome potrošilo 80 for., koja se
je za stalno moglo bolje upotrijebiti; bilo
bi se pristedio trud s tim skopčanu uz-
ravanost. Da su slovenske škole potrebite
toliko u gradu Gorici koliko u gradu Tratu,
pukazuju najbolje tu postojede slovenske
privatne škole, koje uzdržaje društvo sv. Cir-
ila i Metoda, i koje pohadjuju stotine i

stotine djece (Čujte! Čujte! od sumišljeni-
nika).

A sada pogledajmo specijalno Istru,
moju užu domovinu. Istra broji po zadnjem
popisu pučanstva, gdje su bila zabilježena
ciele selo i porezno občine Hrvata kao
talijanska selja i talijanske porezne občine,
140.000 Hrvata, 44.000 Slovencima, ukupno
dakle 184.000 Hrvata i Slovencima, pak
118.000 Talijanaca i 6000, koji govorile
drugim jezikom, ubrojivši i Niemece.

A ta istra ima jednu talijansku višu
gimnaziju, njemčku višu gimnaziju (Čujte!
kad sumišljenu) i jednu njemačku po-
morsku nižu realku, a 184.000 Hrvata i
Slovencima no imaju ni jedno više ni niže
srednjo školu (Čujte! kad sumišljenu).
Ta se sama konstatuje kao karakteristiku
naših odnosa i prelaskim na pušku škole,
o kojih su ovoj pobliže govoriti.

U Istri ima 42.000 djece dužno po-
hadjati školu. Od tih pohadjuju pušku
školu 21.000, dakle polovica, 50 po sto;
17.000 djece, koja su tjelesano i duševno
poneve razvijena, ne pohadjuju u obči ni-
kakvu školu.

U Istri imade po zadnjem izvještaju

od god. 1889/90., koji se dieli u saborni
pokrajinskem na talijanskom jeziku, 163
talijanska školska razreda, s jednom po-
moćnom školom; 111 hrvatskih razreda sa
20 pomoćnih škola i 25 hrvatsko-talijanskih
i slovensko-talijanskih pučkih škola, dakle

zv. utrakovističnih škola, u kojih se nijes-

nakuda postiglo dobra uspješna, i u kojih se nijes-
ko, kod nas barem, nije imalo nikakva
drugoga uspjeha, nego da se djece donesle
potalijančuju. Talijani, koji sačinjavaju po-
stilice trećinu pučanstva, imaju dve tre-
ćine školskih razreda, a Slovenci i Hrvati,
koji po stilici sačinjavaju dve trećine pu-
čanstva, imaju trećinu školskih razreda.

Ovi brojevi pokazuju jasno, da Hrvati
i Slovenci ne imaju dovoljno škola. Ako
so pak promišli, da u svih, i u najmanjih
mjestih talijanskih — ili zadnjih do-
letje potalijančenih — imaju talijansku
školu, to se može stalno zaključak učiniti,
da je ono 17.000 djece, koja ne pohadjuju
školu, hrvatske ili slovenske narodnosti. No
pohadjuju škole, jer je nečim, i ako
bi rado takvu imali i čoče za istu mole.
Od 21.000 djece, koja pohadjuju školu,
imaju tu više hiljadu hrvatske djece, koja
su prisiljena pohadjeti jednu ili drugu tal-
ijansku školu. Da mi se ne kaže, da po-
vratno govorim, navesti su nekoliko pri-
vjera iz kotara.

PODLISTAK.

Slavenski jezik u liturgiji u Istri.

(Nastavak.)

Da bude jesuši ono što smo razložili,
uzimimo predu se izvještajte upravo poro-
koga biskupa Adelazija, što jih je podnio
sv. Stolici prilikom posjeta „svetog“ pod-
nožju apostolskog*, koji su sačuvani u
arhivu sv. kongregacije sabora i koju smo
dobili u prepisu. U izvještaju 26. maja
1673. piše spomenuti biskup: „U cijeloj
biskupiji, koja spada što na državu milo-
tačku što na austrijsku, obavlja se služba
božja diljem latinski diljemice i lir-
ske“. Dne 24. junija 1675. piše tako: „U
cijeloj biskupiji obavlja se služba božja
diljemice latinski diljemice ilirskim na-
riedjem“. *

Slične izjave nalaze se u izvještajih isto-
ga biskupa od 15. aprila 1879., 10. aprila
1882., 8. junija 1889., 1. maja 1895., 18.
novembra 1899., 12. juliya 1703., 8. no-
vembra 1700.

Eto gospodino kritičaru, odgovor vam
je da upravo Adelaziju. Mogao bih ovdje
navesti drugih bližih predstavnika i našled-
nika Adelazijevih; nego da doknaemo kako

je stara, u poređku biskupiji zakonito
uvedena, poraba slavenskoga liturgijskoga
jezika u svetih obredih, dujmo biskupa
poređskoga Cezara da Nore, o
pozivu Rima, da posjeti podnožje
apotekule*, sa povlastju 8. oktobra 1592.,
poređskoga kanonika Tarkvinija Francellina,
koji je 4. decembra iste godine izričio sv.
kongregaciju izvještaj rođenoga biskupa o
njegovoj biskupiji. Taj sadržaj sledi
ostavak:

„Na dalje u biskupiji, koja je dosta
obširna, i u kojoj je mnogo crkava kol-
ejaljnih, mnogo župnijskih, nemanskih
nijedan kanonik nit nijedan župnik, sv. obav-
ljuju svoj posao, i neznam da bi itko
likovno sablazni pružao, pač i rjeđu i
primjerom svim korist i svim su usozom.
Samo je jedno, rad ūesa su nemože bolje
napredovati, rad ūesa se zaostava. Jur pošto
se sv. služba ilirskim jezikom, naši se kod
njih jedva brovri i misal stari sa nekom
pričuvanom knjigom, a dosa je kod njih ve-
liku nestaću najboljih knjiga. Često je o
toj stvari pisao papom biskup, dosta mu
se je običalo, da će se dim prije tiskati,
ali se dosad radi znamenitijih poslova i
radi smrti nitko učinio niti. Na vas je
prešovljata gospodo, da se pobrinuti za stvar
jako potrebitu za službu božju, neznam u
ovoj biskupiji, nego i u cijeloj Istri i Dal-
matiji, i u svih pokrajnjih, koje rabe na-
rieđe ilirske. Ništa nećete moći učiniti

što god pripomodi. Pošto jih ima mnogo,
svih svedionika, i to boljim povjerenog
mu stada takodjer hrvatskoga: „Pošto se
opravljiva sjemenište, moli najponzitivno (bi-
skup) za dozvolu, da se posluži, pošto se
oko sv. u ovoj biskupiji služo ilirskim
jezikom, čotiri klerika lorotanskoga kolo-
gija, koji bi ovoj jednoj biskupiji mogli
stogod pripomodi. Pošto jih ima mnogo,

izlazi svakog devetka na elem
arku.

Dopisi se ne tražeju ako se i
netiskaju.

Nobiljegovani listovi se ne printaju.
Prodiplata i postaršnici stoje 5
for., za sejcke 2 for. na godinu.
Razmerno for. 2/1 i 1/1 za polgo-
dine. Ivančevorevineviš postaršnici.

Na malo jedan broj 5 novi.

Uredništvo i administracija nalaz-
se u Via Farneto br. 14.

U kotaru koparskom, u občini Pomjan,
koja je došla u zadnje doba na glas, na
8000 Slovencima dolazao tri školska razreda,
a od tih su u posljednje doba dva zatvo-
rena (Čujte! od sumišljenika).

U kotaru porečkom, gdje su Hrvati
kad popis pučanstva najviše osteceni
(Razdraženost), gdje ima više hrvatskih
porezovnih občina unešenih kao talijanska,
ima 11.000 Hrvata, i ti neizmijeniti niti jedne
hrvatske škole. (Čujte! as strane pričata).
Za 85.000 Talijana obстоje 45 talijanskih
razreda. (Zastupnik dr. Brzorad: Ne-
vjerojatno!) U spomenutom izvještaju na-
jedno se zabilježene dve hrvatsko-talijansko
škole, i to u Fontanah i u Sv. Lovreču.
Stanovnici Fontanah, premda su Hrvati,
unešeni su kao Talijani; oni su ipak, držani,
godine 1885. podastrli na namještajstvo
molbeniju za ustanavljanje hrvatsko škole.
Namještajstvo, to jest zemaljsko školsko
više, je naprosto odbilo. Ministarstvo
za bogoslovje i nastavu, na kojo se je
utoč učinilo, dinito je ustanoviti hrvatsko-
talijansku školu. Ljudi su molili za hrvatsku
školu, a ustanovila je se hrvatsko-
talijanska. (Zastupnik dr. Brzorad: To
je nakaza!) Ta škola neima učitelja, jer
je u nju, prema je hrvatsko-talijanska,
bjelo namještaj Talijana, a djece nju
škole u obič polazila. Druga hrvatsko-talijanska
škola, u Sv. Lovreču, imaju umiro-
ljengog učitelja, i za hrvatsku djece opre-
dijeljeno je nekoliko popodanjih ura. (Za-
stupnik B. iakin: Za raju!) Po spu-
menutom izvještaju obatoje i tri hrvatsko
škole; to su pak pomoćna škole, a i te
su, u koliku mi je poznato, u posljednje
doba zatvorene. Tiaču djece ne uživaju
podruke. Perhereacira se hrvatsku podruku.
Poznau na pr. svećenika, koji je neku dječju
u kući podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokrajino, koji je u
istom kotaru, u hrvatskom selu podučavao
talijanski i komu se za to nista dogodilo
nije; on je podučavao dok je htio. To
bijalo u Lebinjima. Jedna hrvatska školska
občina jo već godine 1887. molila, da se
otvori tamo već ustanovljena škola; do su
ne imaju niti odgovora. Druga jedna občina
molila je iste tako već godine 1887. za
ustanovljanje škole, ali niti ta nije došla
odgovora. Dječi podučavaju i s toga ima neugod-
nosti sa strane o. kr. oblasti. (Čujte! su
strane pričata). Poznau učitelja, odpušta-
noga u jedno drugo pokraj

bor neće, a zemaljsko školsko više kaže se prema tomu nemodnim.

Ustanovljenju hrvatskih i slovenских škola protiv se ona obućinska zaustavlja jednoj i vjeroski školske viđe, gdje joj hrvatskih škola zadržano su talijanskim mjestima; protiv se uključuju ona kotarska školska viđe, koja obatoju bud iaključivo bud po svojoj vrednosti iz Talijana; protiv se zemaljsku oblasti u svojih vođinama. Svo to pak neobična koristilo, kad njim se nebi pridružile o. kr. oblasti. Ali kotarska školska viđe čine obično onu, što do talijanska občinska zastupata, a zemaljska školska viđe ono, što do zemaljski odbor, bilo to proti volji Hrvata ili po volji Talijana. Neredio se dogdaja, da občina dobivaju propisu odlukah zemaljskog odbora kao rješenje molba od zemaljskog školskog odbora, kada zemaljsko školsko viđe ne bi imalo tu ništa niti rodi niti učiniti, i kan da bi imalo samo zadaću, da probječe odluke zemaljskoga odbora.

To je ne samo na štota Hrvata i Slovaca, to je ne samo ponijetuza c. o. kr. oblasti, nego to je i proti jasnomu slovazakona. (Zastupnik dr. Brzorad: Ali što valju naši oblastni zakoni?) §. 59. školskog carovinskog zakona ustanovljuje, da se ima svigđe škola ustanoviti, gdje u okružju jedas ure načini 40 školske djece. Ako ima u Istri stotina takovih okružja, koja ne imaju školu, to se taj paragraf ne izvršava, a ako se na izvršuje, to ne nosi za to nitko drugi krivno, nego o. kr. oblasti, koju su za to, da izpunjuju i daju izpunjavati zukone.

Članak 19. temeljnoga državnoga zakona od 21 decembra 1867. ustanovljuje, da se javni naukovni zavodi imaju tako udesiti, da svaki narod dobije sredstva za naobrazbu u njegovom vlastitom jeziku. Tu su dvoje značenito ustanovljeno: svako puštanje inuu dobiti sredstva za naobrazbu, i ta naobrazba ima se obavljati jezikom puštanstva. Ako je dakle u Istri 17.000 hrvatski djece, koja ne imaju kredstava za naobrazbu, ako Slovenci u Trstu i Gorici ne imaju slovenskih škola, ne može se nikog drugog krititi, nego upravo državne oblasti (Zastupnik Biakin i: Ministarstvo nastave!)

Kod nas dolje hoće se drugo krititi, i to občine, občinare i zemaljski odbori. Čudnovato, da se poziva na občine, ako su one proti Hrvatima a za Talijane, a na občinare, ako su ovi za Talijane i proti Hrvatima, i na zemaljski odbor, koji hoće, ako je ikako moguće talijansku školu i koj je proti ustanovjenju hrvatskih.

Hoće se kritivu od sebe odvaliti, ali zakon joj i u tom obziru javan. §. 6. carovinskog školskog zakona ustanovljuje: O naukovnom jeziku odlučuje poslije rasluštanja omih, koji školu uzdržavaju, zemaljsku školsku oblast, to jest zemaljsko školsko viđe, i to u međužakonom ustanovljenih.

Kod nas imale bi biti raslušane: školske občine, koje se brinu za materijalne potrebiti, i zemaljski odbor, koji plaću učitelje; ali zemaljsko školsko viđe, koje nije vezano na mnenje zemaljskoga odbora ili školske občine, odlučuje — i nemože odlučivati po svojoj volji, nego u međužakonom ustanovljenih (Bravo! sa strane pristaša). Te zakonite mudiči ustanovljenu su upravo u navedenim

Obzirci na narav izpitatelja izabranili u biskupijskom sinodu neima dvojbe, i poznamo crkvene propise, sadržane n. pr. u pogl. 7. i 8. knjige IV. o biskupijskom sinodu od Benedikta XIV., koji imadeemo skoro svaki dan pri rukuh, i mi se po svojih službenih dužnostih bavimo danimcima i sljedećim pitanjima kanoničkoga prava. Ali, da je to bila takodjera naša namjera, kažu jasno neposredno pred tim našuče se rješi, da je „Josip (mijesto Ivan) Pastržić biskup je (na biskupijskog biskupijskog) iz Spilja nabroju u XVIII. vijeku 19 župa izključivo glagolješki“ biskupiji poređek.

Da pak nismo jašnije izrazili našu namjeru, dogodilo se joj je, što smo jednostavno priobabilo vlast dovoljno iz „Oratio o slovenskoj liturgiji“, sastavio jih O. Šimun Milinović, Zadar 1880. 16., 180. na strani 107., a narav interpolaciju nije dopuštala, da udjemo u kanoničko razglašenje o vrednosti onih rješi, o kojih značenju, po sadržaju i mjestu gdje bijnah priobdano, nije se moglo dvojiti. Da smo uveli vlast kako je, imali su jedan razlog vlast u tom, što se nas je uverilo, da su, pošto je Ginzel priobabil vlast o toj sinodalnoj održabi u svom navodnom djelalu, izuzeli iz arhiva poređek kurije spisi one biskupijske sinode.

(Sledi.)

članaku 19. (Jako dobro! Sa strane priještaša!)

Obrzom na obstojeće zakonske ustanove i obzicom na podagogičko-didaktička pravila, koja se nemaju mjenjati nikakvim zakonom, niti nikakvom narodbom, ima školska oblast nosimo pravo, nego i dužnost, da ustanovi onaj jezik kao načinovni jezik, koji govoriti odnosno puštanje, odnosno občina. Odlučnu rječ ima dake zemaljska školska oblast, zemaljsko školsko viđe, i ako imo, kaočto bijnato rečeno, tješću djece slovensko i hrvatsko narodnosti u Istri, u Gorici, u Trstu, to je tomu krija samo zemaljska školska oblast. I kod imovanja i kod otkaza ostalog postupka u školskim stvari imo zemaljsko viđe odlučivati. Navesti su neko primjero tog postupka. Poznam učitelja kod škole, koja je hrvatsko-talijanska, prema da ima u njoj samo 20 djece koja govoriti hrvatski i talijanski, a prake 100 djece, koja samo hrvatski govoriti. Taj učitelji neima usposobljenje za stalno namještanje na hrvatskih školama. Imenujem i mjesto; to je u Roču. S druga strana poznam učitelja u Sv. Petru u Sumi, u kotaru pažinskom, namještenoga na hrvatskoj školi, u kojoj se podučaju i talijanski, ali samo kad predmet; i toga nije se htjelo stalno namještaniti, jer nije imao službenog usposobljenja za talijanski jezik. (Čujte! sa deonicom!) On se je podvrgao izpitu, polozio ga je dobro, i možlo opstati za stalno namještanje. Mjestno školsko viđe i občina ga je predložila, kutarsko školsko viđe ga je dobro označilo, ali zemaljski odbor ga nije prezentirao, a zemaljsko školsko viđe pokazalo se je i ovduje nevodno. Poznam drugoga učitelja, proti kojem se je podiglo pritužbu već od nekoliko godina otvoreno mjesto ravnatelja na talijanskoj školi. Prislo je deset protesta, a občinsko zastupstvo i mjestno školsko viđe predložilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu i za hrvatske, jedan čak i za gradjanke.

Zemaljski odbor, koji ima pravo prezentacije, nije htio nikoga prezentirati, a zemaljsko školsko viđe, koje ima pravo imenovanja — ono je uvjek podpisano ne dekretnim imenovanju — nije imenovalo nikog tobože radi pomanjkanja prezentacije. Ako dakle zemaljski odbor nikoga neprezentira, ako se isti određe avoga prava; a toga ima i zemaljsko školsko viđe predočilo je trojicu učitelja, kako mu po zakonu ide, proti kojim nebitju nekakva razloga izključenja, koji su svih bili usposobljeni za talijanske škole, a k tomu

Priposlano.*

Gosp. Antun Daflišiću, obč. tajniku
Bankovac.

Na Vaša priposlano, uvršteno u broj 4.

Našo Slogu odgovarajuće sledi:

Vašim pismom od 28. oktobra 1891., t.j. 28 dana iz Vašeg dolaska u Kastav, molili ste posredovanje njeckoj ovdešnjih občinara, da Vam kod putu privrže privatnih služaka, uz ostale ruzloge sa razloga, što od same place možete živjeti i da se narod nadalje netuži na poždrljivost njeckoj občinskoj poslovaču.

Ovom ruznom, posve neosnovanom osvadom, Što ste ju bacili na njeckoju občinsku činovnike, poremetili ste mir u občinskem uredu. Ona treća osoba, koja Vas je pri tom zavela, netreba da Vam ju ja imenujem, jer ju Vi dobro poznate.

Po Vašem neznanju, prouzročili ste občini dosta šteće time, što niste valjali riešiti spise, ticeće se pripadnosti i imovinskih odnosa njih ovih siromašnih občinara, koji su se nalazili u raznih bolnicama. Da ste Vi odnosne spise riešili u smislu ekružnice veleslavnog zemaljskog odbora od 18. januara 1875., občina bi bila platila samo petinu dotičnih bolničkih troškova, ovako je po nadležnoj oblasti pozvana na platež cijelih bolničkih troškova. — Što je bilo pisano o Vašoj osobi, to je bilo učinjeno na temelju zaključka sjednice občinskog odbora, stoga koliko je toliko i občinski odbor i ostali bili čemo posvima zadovoljni, kuda bude naša stvar putem suda dovršena. — Kastav, 2. februar 1893.

Glavar: Munit.

* Za članke pod ovim naslovom neodgovara uvedivo.

Na molbu načelnika g. Munica, koji nam piše, da je zadnjim odgovorom g. Filipovića potvrdljena njegova čast obč. zastupatva, pridružujemo Izvarenuo gornje pripasano. Ured.

Lutrijski brojevi

Dne 4. febrara

Trst	69	28	83	48	88
Lino	88	88	89	89	62
Lavov	62	86	66	58	45
Dne 8. febrara					
Prag	78	75	15	88	51
Harmantadt	39	68	21	57	60

Listnica uređničtva.

Gosp. A. D. Držimo se občanju. Podujljih a kasnijih dopisa ponosimo u zadnjem broju, kako i Va trditu. U ostalom Vaša stvar nije toliko občinstvo interes, kako smo vao, što smo u zadnjem, a i danasnjem broju pribrojili. Dako, stajloj — spasom!

Sl. društvo "Hrvatska", Gradačac.
Lepo Vam bvala! Živili dični sokolovi!

Listnica uprave.

Uplatali su nadalje za "N. St." gg.: B. A. Borgudac f. 2; P. V. sv. Lovred f. 1; T. A. Omilić (ogina) f. 2; S. A. Rukavac f. 1; M. F. Ručak f. 2; S. V. Matulji f. 6; R. F. Volosko f. 2.; M. F. Čikago f. 12; G. S. Frata f. 2; R. A. Vabriga f. 125; Eak, banca Zagreb f. 250; M. F. Kopar f. 5; M. A. Pazin f. 2; S. P. Kanfanar f. 250; K. F. Katinara f. 5; C. Tolmin f. 2; B. I. Triboj f. 5; K. J. Prozid f. 2; V. M. Moravice f. 2; G. F. Zagreb f. 5; C. Kastav f. 5; C. Rieka f. 250; C. Dolinice f. 130; R. J. Močenico f. 8; J. P. Madulin nr. 50; L. S. Opatija f. 2; "Zora" Opatija f. 5; D. K. Volosko f. 250.

(Slijedi.)

FILIALKA e. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Tretu.

Noveci za vplašila.

V vredn. papirjih na 4-invenčni odkaz 2½% na 80-durovni odkaz 2½%, 80-durovni odkaz 2½%, 80-durovni odkaz 2½%. Vplaševanje avstr. vrednotnim papirjem, kateri so nahajajo v okroglu pripozna za nora obrestna tarifa na temelju odgovred od 17. in 21. odnosno 12. junija.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2½% na vanko sveto. V napoleonskih brez obročki.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pošto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko, koker za Zagreb, Arad, Bleljev, Gablonz, Gradec, Hermannstadt, Inonost, Celovac, Ljubljana, Lino, Olomuc, Reichenberg, Brno in Solnograd. — brez obročki.

Kupnja in prodaja

vrednosti, diviz, kakor tudi vnovezanje kupono, 24-2 pri odbitku 1% provizije.

Pred u j m i.

Sprejemajo se vsakratna vplašila pod ugodnimi pogoji.

Na jamčeno listine pogoji po dogovoru, Z odprtjem kredite v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodb.

Na vrednosti obresti po pogodb.

Vložki v pohtnu.

Sprejemajo se v pohtnu vrednotni papirji, zlati ali arborci denar, inozemski bankovci itd. — po pogobi.

Neka blagajna izplačuje nakaznice narodne banke Italijanske u Italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Trst, 18. maja 1892. 8-24

Izdavaljot i odgovorni urednik Mate Mandić.

8-24